

HAJDUFÓLÓ

Tek. Nemzeti Múzeum Budapest

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PENGŐ
Egyes szám ára hétköznap 12 fill. Vasárnap 20 fill.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ

VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG-U. 16.
Szerkesztőség T. 3-47. — Kiadóhivatal T. 3-48.

Mi lesza faluval?

(m. l.) A Falu Szövetségben két aktív miniszter is a magyar falu tengetnyű bajáról beszélt a keddi közgyűlésen. Mayer János kategórikusan állapította meg, hogy a falvak jólététől függ az ország boldogulása. Am ha a mai állapotot vesszük irányadóul, bizony szomorúan, talán reménytelenül lehet csak a jobb jövő, a nagyobb boldogulás elé tekinteni. A magyar falu ezer bajt, ezer csapást hordoz manapság. Termelési rendszerét túlhaladta az idő, értékesítési lehetőségeit elrabolta Trianon. Lelkét fertözi a technikai kultúra, a gondolkodásától idegen nagyvárosok bomlasztó szelleme, jobbmódu rétegeit megejti a fényűzés ördöge, nincstelenjei között „inség és meggyőzés” szavával házról-házra lopakszik a moszkvai agitátor. Nyakán ott ül az Ornsteinok és társaik siserahada, amely aranyat szür a nyomorából, de akik ellen nem védi csendör, közigazgatás, állami hatalom, mert a magyarság szinte visszahozhatatlanul elszalasztotta azt az időt, amikor kijátszhatatlan, modern szemléű, igényeinek, életérdekeinek megfelelő törvényeket alkothatott volna önön védelmére. Testében göthölve hordja a tüdővész, nyáron olcsó napszámért robotol, télen lebecsen tengeti át napjait. A földreformja odasikkadt a háborus bakkancsszállítók nagy üzletébe, ipari munkát nem tud biztosítani neki a valahol messze jövőben zenélő industrializációs politika. Csoda-e, ha ilyen körülmények között a magyar falvakon legigézetesebb álom ma Kanada? Lehet-e meglepődni rajta, hogy van vármegye, ahol naponta negyven falusi, surcos kis magyar kér utlevelet az Oceánon túlra, a nemzetfól való örökös elszakadásra? Lehet-e felróni ennek a falusi magyar népnek, hogy idegen Istenek elé térdel, szekták, fantasztikus igehirdetők, hamis próféták nyomába szegődik. Lehet-e meg nem érteni, hogy miért hallgatag, miért bizalmatlan, gyanakvó s lehet-e hinni, hogy ugyanolyan tudatában van a minden magyart egyformán terhelő kötelességnek, mint volt nem olyan régen, mikor hatszázezer katonafiát áldozta oda a halálnak egy jobb jövő, egy boldogabb megmaradás reményéért.

Nemrégiben fent a beregi kurucok földjén jártunk. Ott a trianoni határ közelében, ahol 16 falunak nincs vasútja, nincs egyetlen járdája, nincs egyetlen villanylámpája, jóvizű kutja s ahol sárból vert falú, nádfedeles viskókban kucorog a magyar nincstelenség. Istentől örízve, embertől elhagyatva tengeti napjait Rákóczi egykori hadinépe s ha végignézz önsorsán, saját életviszonyain s utána kiballag a két kilométerre eső trianoni megyére, túl az árkokon déli-bábfalut ködlik felé a távol. Pompás kőházak, virágos udvarok, jólét, gazdagság lakja az odaátvalót. Alig három éve telepítette tele morvakkal a cseh republika. Ugy mondják, ártézi kútból szökik ott a víz, betonos járda

visz az utcán, villany ég, ha leszáll az este.

Ez a kontraszt, ez a keserű ellentét a legnagyobb destrúció, a leggyilkosabb defétista politika, ami csak megmételyezheti az itt való magyar népet. Mert ezek az emberek már gondolkoznak, ezek már hányják-vetik maguk közt, hogy egészséges telepítési politikával, odaadással, áldozatkészséggel nem lehetne-e itt is új magyar falukat, jobb házakat, bennük több magyar családot teremteni, hogy azután azok ne csak kulturfőlényben, — de jólétben, egészségben is versenyre kelhesse nek az odaát való épülő, sokasodó

morva falukkal.

Ezért kellene, hogy mindenki, aki akar jövendőt, életet, nagyobb Magyarországot, hordozójává szegődjék annak a gondolatnak, mely a magyar falun át, a magyar faluval akarja ismét nagyvá teremteni a nemzetet s amely politikának gyakorlati sikereit nem kisebb férfiu példázza ma, mint Benito Mussolini, aki az olasz falukon rakta és rakja le Cézari birodalmának legbiztosabb alapjait. A magyar problémáknak is affája és omegája ott van a faluban. S aki a falut, a magyar népet erősíti, védi, egyedül az csinál itt igazi irredenta, igazi reális reviziós politikát. S ezért kel-

lene, hogy szerte az országban sokan, nagyon sokan megértsék Vass József népielőti miniszter igehirdetését s kérdjék és számonkérjék mindenkitől az országot fojtogató szörnyű kérdésre a feleletet: „Mi lesza a földnélküli jánosokkal? A magyar nemzet gyalogjáróival? Az ösvényjárókkal, a zsellérekkel, summásokkal, kubikosokkal? Mi lesza a mi épülő új magyar falvainkkal, a mi nagyobbik, — álmok, frázisok ködébe veszett, — jobbik Magyarországunkkal, ha meg nem kezdjük már végre a magyar falu, a magyar szegénység egyetlen lehetséges, nagy, nemzetmentő, országfoglaló politikáját?

Éles ellentétek támadtak Oláhország és Jugoszlávia között

A kisantantot már csak a Magyarország elleni szövetség tartja össze

Kolozsvár, Junius 12.

Bukarestben kedden fejeződtek be az oláh—jugoszláv gazdasági tárgyalások, amelyek ezuttal is eredmény nélkül végződtek. Ezzel kapcsolatban az erdélyi lapok szenzációs érdekességű híreket közölnek arról, hogy Oláhország és Jugoszlávia között egyre jobban kimélyülnek az ellentétek és a kisantantot már semmi sem tartja össze, mint a Magyarország elleni véd- és

dacsövetség. A szerb nacionalista közvélemény szószólója foglalkozva a Romániában levő szerb kisebbség helyzetével azt írja, hogy bünyös mulasztást és igazságtalanságot követtek el azok, akik a határok megszábasánál megengedték, hogy a szerb nemzet ősei ma is idegen földben porladozzanak.

Szerbia területén viszont ötszáz-ezer oláh él, akiket a szerbek minden áron asszimilálni akarnak és

ezért kiméletlenül elnyomnak.

Nagyon kiéleződött a két állam között a gazdasági kérdés is, amennyiben a bukaresti tárgyalások alkalmával a jugoszláv bizottság kezen meglagadta Romániának a jugoszláv területen való tranzító forgalmat Szaloniki, illetve Bécs felé. Mindez akkor történik, mikor a kisantant lapok egyhanguan közlik, hogy a kisantant államok között teljes az egyetértés.

A legnagyobbfoku kormányzati takarékoságot hirdette a Házban a pénzügyminiszter

Elfogadták a kultusz- és pénzügyi tárca költségvetését

Budapest, junius 12.

A Ház mai ülésén Almássy László elnök kegyeletes szavakkal parentálta el Andrássy Gyula grófot. Erdemeit jegyzőkönyvben örökítik meg és a Ház nagyobb küldöttséggel vesz részt végítztségén.

Homonnay Tivadar és Csák Károly felszólalása után Klebelsberg kultuszminiszter utalt arra, hogy az egymillió pengővel igyekeznek a testnevelés minden ágát támogatni. Az a felfogása, hogy a nagy nemzeti stadion csak a kisebb intézmények tető alá hozása után épüljön fel.

„Száműzött ezrek” a holdban

Pakocs József szerint a kultuszminiszter kulturális haladásról beszélt, pedig a numerus clausus kulturális válságot jelent. Ezekre kénytelenek külföldön tanulni.

Haller István: Nem igaz, ezek az ezrek csak a mesében vannak!

A felekezeti tanítók a kultúra páriái

A nem állami iskolák támogatásáról szóló címmel Barabás Samu hangoztatta, hogy a néptanítók sokhelyütt szerencsétlen anyagi helyzetben vannak, különösen ott, ahol természetben kapják a fizetésüket; valóságban a magyar kultúra páriái. Sürgős orvoslást kért.

Meskó Zoltán: A néptanítók zaklatásoknak vannak kitéve, német nemzetiségi agitátoroktól. Az óvintézkedések megtételét kérte.

Klebelsberg a német nemzetiségért

Klebelsberg kultuszminiszter hangoztatta, hogy a magyar nemzeti-ségi politikának igen lojálisnak kell lenni, hiszen a magyar nemzet több mint 3 millió fia más országok uralma alatt van. Ha voltak is surlódások a nemzetiségi fronton, épen a német elem között nem fordultak elő.

A vidéki színészet válsága

A művészi célok támogatásáról szóló címmel Maday Gyula részletelesen fejtegette a vidéki színészet válságát. Igazságtalannak mondta a vigalmadót, majd a nyugdíjas színészek helyzetével foglalkozott.

Pakocs József: A kultuszminiszter nem fordít oly nagy figyelmet a színkérdésnek, mint a kultusz tárca egyéb ügyeinek. Állami színházakat kellene ellenőrizni és odahatni, hogy fiatal magyar szerzők művei színre kerülhessenek. A nyugdíjügyeket is rendezni kell.

A kultuszminiszter is városi kezesülési színházakat akar

Klebelsberg kultuszminiszter: Az állam mai súlyos helyzetében nincs

mód arra, hogy az állami színházak szubvencióját emelni lehetne. A vidéki színészet céljaira valóban kevés pénz áll rendelkezésre, de addig nem lesz életképes a vidéki színészet, amíg az egyes városok házikezelésbe nem veszik színházait. A gyönge magánvállalkozások nem állhatják meg sehol a helyüket. Kapacitálni kell a vidéki városokat, hogy létesítsenek színházakat saját házi kezelésükben, mint azt Szeged város is tette. Lehetetlen Budapestet egyoldalúan favorizálni színházi szempontból.

A pénzügyi tárca költségvetése

A kultusz tárca költségvetését ezuttal részleteiben is elfogadták s átértékelték a pénzügyi tárcára.

Át kell szervezni az adórendszert

Bárdos Ferenc kifogásolta, hogy a fogyasztási adók állandó emelkedést mutatnak. Adórendszerünket át kell szervezni. Az egyenes adókra kell a súlyt helyezni. A forgalmi adót el kell törtölni s a valorizációt megoldani.

Wolff Károly új hitelreformokat hozott javaslatba a termények budapesti elraktározásával kapcsolatban. Helytelennek, sőt aggodalmasnak tartja, hogy egyes kereskedelmi üz-

leteknél a dollár kezd fizető eszközé válni. A mai horribilis lakásbérék előbb-utóbb katasztrófára vezetnek.

Rothenstein Mór a fogyasztási adót kiigazította.

Báró Kray István a közéletben bizonyos fényűzést lát, amit a legnagyobb mértékben elítél.

Homonnay a tisztviselők fizetésrendezéséről

Homonnay Tivadar hosszasan foglalkozott az általa propagált tisztviselői fizetésrendezés tervezettel, hangsúlyozva, hogy a külföldön és belföldön akadna tőkecsoport a vállalkozás kivételére megfelelő garancia mellett.

A pénzügy miniszter beszéd:

Mint hogy a feliratkozott szónokok közül nem volt senki sem jelen, az elnök a vitát bezárta.

Wekerle pénzügyminiszter reflektált a megjegyzésekre. Az egyenes adót csak a háború alatt hozták be nálunk, tehát nem volt elég neve ési idő ahoz, hogy a közönség megszokja. Ezért csak a jövő hozza magával azt, hogy a tényleges jövedelem alapján vessék ki ezt az adónemet. Ebből azonban nem lehet azt a következtetést levonni, hogy a kormány tendenciával nem emeli az egyenes adókat, illetőleg csak a fogyasztási adókat emeli. Az államnak a legnagyobb fogyasztási adóbevételei a szeszből, a dohányból és a cukorból származnak, tehát nem olyan elsőrendű fogyasztási cikkeket terhelnek meg, hogy ebből az adónemből antiszociális voltát lehetne bizonyítani.

A hitelkérdés megoldása állandó törekvése a kormánynak. Sajnos, a múlt költségvetési év lényeges mértékben nem fog felesleget felmutatni s ezért megtakarítások terhére nem nyújthat olcsó kamatu hiteleket a kormány. Meg lehetünk elégedve, ha kielégíthetjük azokat a hiteligenyeket, amelyek a fagykár által sújtott 8 vármegyénél állottak elő. Holnap felhatalmazást kér törvényjavaslat formájában a Háztól, hogy a nyári szünet alatt bizonyos kölcsönüzleteket köthessen, ha megfelelő előnyös ajánlatok jönnének. Kray István szíve szerint beszélt, amikor takarékoságot kívánt. A józan ész mondja ezt, mert eljutottunk a megterhelés szélső határához.

A tisztviselőkar nehéz helyzetét teljes szívvel átérzi és segít ott, ahol lehet: nem tudná azonban javasolni, hogy lényegesen emeljék személyi kiadásokat s ezért ragaszkodik ahoz, hogy a tisztviselők létszámát ne szaporítsuk.

Két interpelláció után az ülés 7 óra előtt ért véget.

SPORTEREDMÉNYEK

A Sporthiradó jelenti: Hungária—Sabária 3:2, Budai 33-as—Kispest eredménye 3:1.

DISZNÓOLBAN TARTOTTA A LEÁNYÁT

Páris, június 12.
(Havas-ügynökség.)

A csendőrség Conlie faluban tartóztatott egy asszonyt, aki leányát tíz év óta lecsukva tartotta. A leányt, aki most 16 éves, a disznóolban találták meg teljesen meztelenül. Elméje megháborodott. A szerencsétlent kórházba szállították.

NŐSÜL AZ ANGOL TRÓNÖRÖKÖS

Budapest, június 12.

Hír szerint a walesi herceg rövidesen eljegyzti Ingrid svéd hercegnőt.

Veszedelemes bolsevik ügynököket tartóztattak le Budapesten

Budapest, június 12.
(A Hajdudóld tudósítójától.)

A főkapitányság nyomozó főcsoportja 9-én elfogta Weiss Nándor szovjetállampolgárt, aki kommunista propaganda üzéséért jött Magyarországra. Vele együtt letartóztatták se-

gítársait: Fritser József könyvelő, Simon Jolán 22 éves nyomdász, Kiss Károly asztalost s Kocsis János foglalkozás nélküli egyént. Utóbbiak már a Rákosi-féle szervezkedésben is szerepeltek.

Külföldi kölcsönt vesz fel a magyar kormány

Budapest, június 12.

A költségvetés vitája előreláthatólag holnap befejeződik. A pénzügyi tárca letárgyalása után sor kerül a költségvetési törvényre, illetőleg a költségvetési felhatalmazásra, amelyet 4 nap alatt kell elintézni. A pénzügyminiszter előreláthatóan javaslatban kér felhatalmazást, hogy meg-

felelő időben megtehesse a külföldi kölcsön felvételére irányuló intézkedéseit. Ami a kölcsön felhasználását illeti, úgy tudjuk, hogy a pénzügyminiszterium elsősorban a vízügyi társulatok hitellel való ellátására gondol, hogy a most fennálló kölcsönök hosszabb lejáratu kölcsönökké konvertálják.

Poincareval tárgyalt Bethlen István

Páris, június 12.

(Magyar Távirati Iroda.)

Bethlen István gróf miniszterelnök ma reggel Spanyolországból jövet Párisba érkezett. Dél előtt 11 órakor a miniszterelnök Villani Frigyes báró követ kíséretében az Elisee palotába hajtatott, ahol Doumergue a francia köztársaság elnöke kihall-

gatáson fogadta. A kihallgatás háromnegyed óra hosszat tartott. Délután Bethlen István gróf felkereste Poincaré miniszterelnököt és Bethlent külügyminiszteriumi államtitkárt, akikkel a Franciaországot s Magyarországot közvetlenül érdeklő kérdésekről beható eszmecsere folytatótt.

Hajóács, rendőr és taxisoffőr volt Anglia három legnagyobb udvari méltósága

London, június 12.

Az új kormány hír szerint a három legelőkelőbb udvari méltóságot Labour-parti belső képviselőkkel szándékozik betölteni. A jelöltek: Jack Hayes, akit a helyettes főkamara-állásra, továbbá Ben Smith, akit az udvarmesteri tárnokmesteri méltóságra, végül Tom Henderson, akit az udvari marsali állásra szem-

lélték ki. Hayes azelőtt rendőr volt. Új udvari hivatalában pompás aranyhímzésű egyenruhát visel, az övére erősített aranykulccsal, ő adja át a királyi üzeneteket a lordok házában és általában az udvari ünnepeken előkelő reprezentatív szerepe van. Smith azelőtt autótaxi vezető volt, Henderson pedig hajóács.

Andrássy Gyula gróf a ravatalon

Az egész magyar nemzet őszinte részvétellel és megdöbbenéssel fogadta a nagy magyar államférfi, Andrássy Gyula gróf halálhírét. A holttestet a Fő-utcai palota hatalmas ebédlőtermében ravatalozták fel. Andrássy Gyula fekete selyem díszmagyarban, ezüstveretű ércpokorsóban fekszik. A ravatal mögött, a fejnél, a halott nagynevű atyjának, idősb Andrássy Gyulának portréja függ, vele szemben egy allonzs-parókás Andrássy-ös. A holttestet a Pajor-szatórium-ból a Kerepesi-temetőbe vitték, innen pedig a Fő-utcai palotába szállították.

A beszentelési szertartás ma, csütörtökön fog végbemenni s a szertartást gróf Mikes János megyéspüspök végzi. A koporsót csütörtökön este vagy legkésőbb pénteken reggel szállítják Polgárdiba, ahol a Batthyány-kriptában helyezik nyugalomra. Az elhunyt lelkiüdvéért az engesztelő szentmiseáldozat hétfőn

dél előtt lesz a Ferenciek pesti templomában.

Vass h. miniszterelnök engedélyt adott gróf Károlyi Mihály feleségének, Andrássy Katinka grófnőnek, hogy mostohaapja temetésére hazajöhessen. Még nem bizonyos, hogy Károlyi Mihályné él-e a megadott engedéllyel.

FEJJEL EGY CÖLÖPBE UGROTT

Miskolc, június 12.

Debreczeni Gyula 20 éves borbély segéd a város mellett folyó Hejő-patakban fürdött. Fejesugrás közben egy cölöpre zuhant s agyveleje szétloccsant.

A MUNKÁSSÁG A REVIZIO MELLETT

A legutóbbi napokban a budai Goldberger textilgyár közel 11 ezer munkása csatlakozott a reviziós ligához. A munkások egy órai bérüket, 1400 pengőt ajánlottak fel a liga céljaira.

Tennis felszerelés

Fürdő dresszek

Football cikkek

legnagyobb választékban

Antalfy Gyula sportházában

Szent Anna u. 10-12.

kapható.

Telefon: 9-72.

Az optáns tárgyal sok megszakítást követeli az oláh sajtó

Budapest, június 12.

Bukaresti küömböző pártállású lapok élesen követelik a bécsi optánsügyi tárgyalások félbeszakítását s foglalkoznak a kisanant követelnek demarsával. A *Lupta* tudni véli, hogy Davilát meghívták Bécsbe. Az európai sajtó is foglalkozik a kisanant demarsával s kiemeli Walkó magyar külügyminiszter válaszáat, amely szerint közismert, hogy Magyarország a trianoni szerződést feltétlenül orvoslandó igazságtalanságnak tartja.

A *Vitorul* írja: A magyar külügyminiszter válasza után most hivatalosan beismert revizionista Magyarországgal állunk szemben, amellyel nem lehet viszonyunk többé olyan szívélyes, mint ahogy azt a román kormány remélte. Walkó válasza után a román kormány legelső kötelessége Davilát visszahívni, mert a hivatalosan előidézett helyzet következtében szó sem lehet többé Magyarország s Románia között hivatalos tárgyalásokról.

Bukaresti jelentés szerint Davila az optánsügyi román delegációjának vezetője kijelentette, hogy 8 nap múlva az egész kérdés véglegesen eldőlt.

A Zenekedvelők Köre közgyűlése

P. Nagy Zoltán ünneplése

Tegnap tartotta a zeneiskola dísztermében a Zenekedvelők Köre évi rendes közgyűlését. A gyűlés kiemelkedő pontja volt dr. Verzár Frigyes egyetemi tanár emlékbeszéde dr. Csiky József egyetemi tanár, a Kör egyik elnöke felett.

Dr. Kuthi Sándor számolt be ezután a Kör utolsó öt esztendejéről. A Kör új folyamában 41 koncertet rendezett 38 művészzel, akik 56-szor szerepeltek, legtöbbször Dohnányi, a budapesti Filharmonikusok, Helge Lindberg, Basilides Mária, Bartók Béla. Az összes hangversenyek 68 százalékában magyar művészek szerepeltek. A népszerű hangversenyeket eddig 5000 főnyi közönség látogatta, az ifjúság és a köztisztviselők között 1000 ingyenjegyet osztott ki a Kör.

A jövő évi program tervezetén a Filharmonikusok nagy zenekari estje szerepei Dohnányi Ernővel, Bartók Béla, Kabos Ilona, Szigeti József, a Waldbauer—Kerpely vonósgyűes, Pataky Kálmán, Sauer Emil és Ada Sári. Ezután megejtették a tisztújítást. Elnök lett Márk Endre, társelnökök: dr. Magoss Györgyné, dr. Hadházy Zsigmond, dr. Vásáry István, ügyvezető alelnök: P. Nagy Zoltán, alelnökök: dr. Verzár Frigyes, dr. Kőlcsey Sándor, Létai Lajosné, Ady Lajos és dr. Sebestyén Lipót, az intéző-bizottság elnöke: dr. Kuthi Sándor, tagjai: P. Nagy Zoltán, Ferenczy Károly, Szabó Emil; a népszerű zenei előadások elnöke: dr. Verzár Frigyes, tagjai: Ady Lajos, Kontz Aurélné, dr. Lukács József, dr. Szenes Zsigmond. Péztáros Bárdos Géza, ügyész dr. Hódy Béla, számvizsgálók: Bárdos Géza, Biró Jenő és Galatzy Jolán.

A tegnapi közgyűlés ünnepelte a Kör egyik vezetőjét, P. Nagy Zoltán zeneiskolai igazgatót 30 éves zeneszerzői működése alkalmából. Dr. Kuti Sándor mondott ünnepi beszédet, majd átnyújtotta az ünnepeltnek a tiszteleti tagságról szóló oklevelet, melyet G. Szabó Kálmán festőművész rajzolt. P. Nagy Zoltán meghatóan köszönte meg az ünnepeletét.

FÓRUM

Levél egy hófehér barátomhoz

(In) Kedves Barátom! Egy órával ezelőtt karonfogtál az utcán és némi kis maliciával ezeket sugtad a fülembe: „Mi az? Te nem írod még a nekrológot? Hát nem hallottad, hogy meghalt a fekete gróf? Igazán nem szép, hogy szürke ruhában sétálsz és világos nyakkendővel... Vagy nem hallottad, hogy nem él a vezéred?”

Restelkedve írom le izléstelen és magyar emberhez nem méltó szavakat, de mégis leírom, mert én most valóban nekrológot akarok írni: nem ugyan Andrássy Gyuláról, — ehhez még kis fiu vagyok, — hanem rólad, a szivedről, a te széthuzó, sivár és kicsinyes lelkedről, melynek ravatalán a magyar öntudat fekszik pislogó gyertyák és fonyadt virágok között, rólad akarok írni, a trianonl sors hánykódó magyarjáról, aki úgy él a pártpolitika határai közt, mintha egy külön kis országban élnél, melyen sziv tudódását, nem látod meg a testvért, az édesapát, a hitel és történelemmel, vérrel és könnyekkel megszentelt magyar közösséget.

Pedig olyan kevesen vagyunk... Nyolc millió elárvult magyar tizen-negy vármegyében. És te még ezt is felosztod pártországokra, osztály-megyékre, kortesjárásokra. Világnézteté teszed a választási harc apró szenvedélyét s a magyar koporsó mellett is úgy beszélsz testvéreidről, ahogyan még az ellenségről sem illik. Mert jól jegyezd meg: ma Andrássy Gyula fekszik a ravatalon, egy magyar lángésznek elalvó teste. Nem Pasics, Titulescu, Benes vagy Zinovjev, hanem egy véredből való, magyar és keresztény politikai vezér, akivel nem voltál együtt a polti kában s nem tartoztál a táborához, de hozzákapcsolt a magyar szeretet közössége.

„Andrássy alakjáról most lefoszlanak a pártsemponok.” Ezt irtuk tegnap a Hajdúföld jelentésében. Lefoszlanak és elibénk tűnik a lánglelkű magyar, akit a budai vártól a falusi kunyhóig minden magyar sziv gyászol, mert érzi benne az idealizmust, önzetlenséget s önfeláldozó szeretetet. Érzi benne a nemzet nagyságát, a kihált szívet, amelynek minden dobbanása a hazáért dobant, érzi a hazaszerető lelket, mely uri finomsággal és meggyőződéssel élte a magyar közjogi distinkciókat, a Szent Koronában egységes terület-integritást, a folyton vívódó ellenkíséget, de mindezek fölött a nemzeti akaraterőt, a magyar föld s történet édes rajongását.

Hogy itt vagy ott tévedett: nem tartozik e helyre. De egyik erényét már a ravatal mellett is el kell mondanunk róla: a magyar államférfiak közül 1918 októberében ő maradt utolsónak a kormányrud mellett s a régi vezérek közül ő volt az első, aki odaállott a keresztény-nemzeti irányzat hófehér zászlaja mellé és nem azért neveztek fekete grófnak, mert ellenezte a Tisza- és Bethlen-politikát, hanem az őszinte hitéletlen és izzó nacionalizmuson alapuló világnézete miatt, mert ő volt az egyetlen régivágású grófi vezér, aki 1919. október 8-án az „Uj Nemzedék” vezető cikkében így merle kihirdetni a fajvédő politikát:

„A megoldandó kérdések között elsősorban itt van a zsidókérdés, mely elől nem lehet elzárkózni. Mert két ségtelen tény, hogy a nemzet nagyrésze elfordult a zsidóságtól, mióta

látta, hogy a nemzetietlen, felforgató áramlatok milyen erőt merítettek a zsidóságtól.”

Ezt a két momentumot — kedves Barátom, — azért emeltem ki ilyen nyomtatékosan, mert jól tudom, hogy a világnézeted, politikai meggyőződésed s a keresztény nemzeti vezérekre való „egyéni” véleményed nem az elmúlt esztendő közjogi harcaiban, hanem a Seiffensteiner

Salamon adomáiban, a pesti kabarek konferanszaiban, a „Borsszem Jankó”, az „Ojság” élceiben s a választási plakátok kortes-foszlányaiban van lefektetve. Ezekből merítetted a „fekete” jelzőt. Ezért nem tudod Zichy Nándort és Andrássy Gyulát, Ravasz Lászlót és Prohászka Ottokárt olyan fehérnek látni, mint amilyenek látsz a többi nagy magyarokat, akik nem estek be a Seiffensteinerek s egyéb bölc

rabbik politikai célpontjába.

Most pedig arra kérek, hogy ne vedd zokon e pályatévészett nekrológot. A magam részéről nyugodtan fogok meghalni, bármikor szólít a jó Isten rendelkezésel Nyugodtan fogok, mert hiszem, hogy túlélsz s bár magam csak jelentéktelen közember vagyok, rólam is meg lesz az egyéni véleményed

Maradtam tisztelettel: egy fekete zsurnaliszta.

Vesztegetések és visszaélések sorozata kerül napvilágra a debreceni klinikai panama főtárgyalásán

A volt klinikai gondnok nászajándékot kapott a szállítótól — Verseny-tárgyalás nélkül szereztek be fontos szükségleteket — Hevesiék a szén szállítás megszerzéséért akartak vesztegetni

Debrecen, június 12.

(A Hajdúföld tudósítójától.)

Nagyszabású panamák, visszaélések történtek két évvel ezelőtt a debreceni egyetemi klinikákon, amelyek z emlékezetes budapesti klinikák uspanamáinak kapcsán pattantak ki. bben az ügyben több interpelláció értént a képviselőházban is és felőbb utasításra megindult a vizsgálat, melyet Debrecenben dr. Preinész-erger Jenő tanácselnök, központi vizsgálóbíró irányított s mintegy másfél évi erélyes nyomozás után befejeződött az egész bonyolult ügy kivizsgálása. A vizsgálóbíró a vizsgálat során letartóztatta Serényi Árpádot, aki a klinika gondnoka volt és ugyanakkor letartóztatták Simonyi M. Károly kereskedőt is, mert kiderült róla, hogy a gondnokkal összejártsza, együtt követték el a visszaéléseket. Eljárás indult meg a vizsgálat során még dr. Siklován Lajos budapesti klinikai tisztviselő ellen, aki Serényivel játszott össze, továbbá Hevesi Tibor debreceni fa- és szénkereskedő és Singer József ellen is, akik meg akarták vesztegetni Rostás Elemér klinikai műszaki felügyelőt, hogy a klinika szénellátását játssza a kezükre. Valamennyi vádlott ellen megvesztegetés miatt emelt vádat a bír. ügyészség.

A főtárgyalás

A debreceni kir. törvényszék Jeney Sándor büntetőtanácsa szerdán délelőtti 9 órakor nyitotta meg a többnapig tartó főtárgyalást. Az ügyészség képviselőjében Kádár István kir. ügyész jelent meg, míg a védelmet több helybeli és fővárosi védő látja el. Mindjárt a tárgyalás megnyitása után dr. Siklován Lajos védője bejelentette a bíróságnak, hogy védenéce súlyos beteg s így nem jelenhetett meg a főtárgyaláson. A bíróság tudomásul vette a szabályszerű orvosi bizonyítvánnyal alátámasztott védői bejelentést s rövid tanácskozás után Jeney tanácselnök kihirdette a

törvényszék határozatát, amely szerint Siklován ügyét elkülönítik s a főtárgyalást folytatják. Először Simonyi M. Károly budapesti kereskedőt hallgatta ki a bíróság, aki ellen az ügyészség megvesztegetés címén emelt vádat, mert állítólag összejártszott Serényi Árpád volt klinikai gondnokkal, a gondnokot megvesztegette, hogy a klinikai szállításokat magának megszerezhesse.

Két szoba bulor, mint nászajándék

Simonyi tagadta bűnösségét. Elmondotta, hogy Serényivel 1921-ben ismerkedett meg, a feleségét azonban már régebről ismerte.

Elnök: Kitől kapta a szállításokra a megrendeléseket?

Vádlott: Az egyetem gondnoki hivatalától.

Elnök: Miért küldött 1925. évben két szoba butort ajándékba Serényi Árpádnak?

Vádlott: Nászajándéknak szántam.

Elnök: Miért küldött ön nászajándékot Serényiéknek?

Zárt tárgyalás

A vádlott mindjárt magyarázatokkal akar szolgálni, de védője kéri a tanácselnököt, hogy erre vonatkozólag rendelje el a zárt tárgyalást. Rövid tanácskozás után a bíróság helyt adott a kérésnek és a vádpontra vonatkozólag elrendelte a vádlott zárt tárgyaláson való kihallgatását.

Körülbelül tíz percig tartott Simonyi kihallgatása. Az előbbi vádponttal kapcsolatosan elmondta még Simonyi, hogy Serényi gondnok nem fogadta el a nászajándékot s neki ki is fizette a butor árát, a 6 millió koronát.

Elnök: Kik előtt adta át önnek a pénzt Serényi?

Kölcsön kérés és egyebek

Vádlott: Az irodámban fizette ki ezt a pénzt nekem Serényi, de akkor rajtunk kívül nem tartózkodott ott senki.

Elnök: Miért küldött ön 1926. év nyarán Serényi felesége címére öt és félmillió koronát postán?

Vádlott: Ezzel az összeggel tartoztam neki.

Elnök: Miért tartozott ön a volt gondnok feleségének?

Vádlott: A pénz elküldése előtt hosszabb ideig tartózkodtam Debrecenben. Közben a pénzem elfogyott s ekkor kértem kölcsön ezt a pénzt Serényi feleségétől.

Elnök: Miért kapta ön árlejtésen kívül a Kondenz-edények szállítását?

Vádlott: Nem tudom miért. Megkaptam a megbízást az áru leszállításért a gondnoki hivataltól s én habozás nélkül szállítottam.

Elnök: De önnek az áru összegét előre kifizették?

Vádlott: Ez igaz. De az más esetben is megtörtént.

Serényi Árpád kihallgatása

Ezzel véget is ért Simonyi kihallgatása. Rövid szünetet rendelt el a tanácselnök, majd Serényi Árpád volt klinikai gondnok kihallgatása következett. Serényi elmondotta, hogy 1925. évtől kezdve volt gondnoka a debreceni klinikáknak és helyettese dr. Balogh Béla igazgatónak.

Elnök: Milyen viszony volt ön és Simonyi között?

Vádlott: Simonyival a feleségem révén ismerkedtem meg. Később tegezési viszonyba kerültünk.

Elnök: Tudta ön azt, hogy Simonyi büntetett előéletű ember?

Vádlott: Azt nem tudtam még akkor, csak később szereztem róla tudomást.

Elnök: Miért vett Simonyi az ön feleségének nászajándékba hálósoba- és szalongarnitúrát?

Vádlott: Csak előlegezte a pénzt. A feleségem ugyanis akkor B-listára került s végkielégítést kapott. Ezt a pénzt még akkor nem kaptuk kézhez s ezért adott kölcsönt nekünk Simonyi a butorok megvásárlására.

Elnök: De a szalongarnitúrát nászajándékba adta Simonyi.

Vádlott: Ez igaz, de én nem fogadtam el s kifizettem utólagosan a garnitúra árát.

Elnök: A felesége 1926-ban öt és fél millió koronát kapott postán Simonyitól. Miért kapta ezt a pénzt?

Vádlott: Ezzel az összeggel tartozott a feleségemnek, mert amikor Debrecenben tartózkodott, kölcsön kért tőle öt és fél milliót.

Amikor a versenytárgyalásra nincs idő

A bíróság ezután rátért a Kondenz edények tárgyalására. Ugyanis a gondnoki hivatal Serényi közbenjárására a versenytárgyalás mellőzésével megbízást adott Simonyi-

A világhírű

MERCEDES-BENZ

személy és teherautók

és a M. kir. áll. Vas- Acél- és Gépgyárak által gyártott

MÁVAG-MERCEDES-BENZ

teherautók, autobuszok és különleges autók vezérképviselete és eladási központja:

MERCEDES-BENZ AUTOMOBIL RT.

Budapest, IV. Váci utca 24.

Közvetképviselet: Révész Simon Debrecen, Hunyadi-utca 21.

nak a szállításra. Serényi elmondta erre vonatkozólag, hogy a kérdéses edények beszerzése annyira szükségessé váltak, hogy a verseny tárgyalásra már nem volt idő. Ezért bízták meg Simonyit a szállítással.

Elnök: Miért fizették ki előre Simonyinak a szállítás összegét?

Vádlott: Nagyon megsajnáltam, mert panaszkodott, hogy nincs pénze s tőlünk is ritkán kapott abban az időben pénzt, mert a klinika gondnoki hivatala állandóan pénz-zavarban szenvedett.

Az elnök ezután ismerteti Serényi vallomását, amelyet a vizsgálóbíró előtt tett. Ez a vallomás egészen ellenkező az előbb elmondottakkal. Serényi kijelentette, hogy mikor a vizsgálóbírósa gon volt zavarodva s így az a vallomása nem lehet helyes. Fenntartja az előbb tett vallomását.

Az elnök szembesíti Serényit és Simonyit, akik megmaradtak vallomásaikkal mellett.

Egy nem sikerült vesztegetés

Hevesi Tibor debreceni szénkereskedő, vádlott kihallgatása következett ezután. Hevesi bizományosa a Magyar Általános Kőszénbánya cégnek. A vádirat szerint Hevesi 1926 október havában Singer József útján meg akarta vesztegetni Rostás Elemér műszaki felügyelőt, hogy a klinika szénellátását az ő közvetítésével szerezzék be.

Rostás felügyelőnek vagonok után 150 ezer koronát ajánlottak fel, ha kieszközli, hogy a versenytárgyalás során egyedüli pályázóként a Magyar Általános Kőszénbánya Rt. debreceni kirendeltsége fog csak szerepelni.

Rostás színteg beleegyezett a megvesztegetési ajánlatba és felettes hatóságának bejelentette az esetet. Hevesi Tibor a Nemzeti Bankban Rostás Elemér folyószámlájára azonnal befizetett a mai értéknek megfelelő 1300 pengőt.

A zsuffiu és a tanácselnök párbeszéde

A debreceni liberális körök közismert dendiye idegesen mozgolódva áll a bíróság előtt és fakó hangon felelget az elnök kérdéseire.

— Miért akarta megvesztegetni Rostás Elemér műszaki felügyelőt? — kérdi az elnök.

— Az apámnak abban az időben rosszul ment az üzlete és segítségére akartam lenni...

— Milyen jó fiu maga — állapítja meg mosolyogva a tanácselnök. — Ha rosszul álltak anyagilag, hát honnan vette a pénzt a megvesztegetésre?

Hevesi kissé zavarba jön, rövid ideig gondolkodik, majd dadogva válaszol:

— A fizetésből... meg kölcsönt is kértem.

Elnök: Mennyi volt a havi fizetése?

Vádlott: Százötven pengő...

Ezzel az intimpisták debreceni barátja igen szerényen ismét elfoglalja helyét a vádlottak padján, ahol cukrot kezd szopogatni.

Singer József beismerte, hogy a klinikai szénszállítások ügyét ő perfektuálta Rostással, de a bank folyószámlán a kérdéses összeget karácsonyi ajándéknak szánták.

Tanukihallgatások

Ezután a tanukihallgatásokra került a sor. Jansz Ernő budapesti gyárigazgató az első tanu, akit a Kondenz edények szállítására vonatkozólag hallgatott ki a bíróság.

A tanu elmondta, hogy a Kondenz edényekért kétszeres árat fizetett Simonyi. Szerinte a vám felszámolásánál is visszaélés történt, amennyiben magasabb összeget számoltak fel a szállítmány sulya után, mint a rendes illeték. Valószínűleg a cég még más árut is szállított

ugyanekkor, amelynek a vámilletéket szintén a klinika fizette meg. Körülbelül kétszeresét számolták fel az illetékes vámtarifának.

A tanu megeskették vallomására s ezután a tanácselnök berekesztette a főtárgyalást s a folytatolagos főtárgyalást ma 9 órára tüzték ki.

Kokain detektiv-csoportot szerveznek Debrecenben

(A Hajdúföld tudósítójától.)

A legutóbbi statisztikák megdöbbentő adatokkal bizonyítják, hogy Magyarországon évről-évre növekszik a kokain, morium és opium évezők száma. Ez a sajnálatos jelenség már nemcsak a fővárosban, hanem a vidéki fogyasztók száma is jelentősen emelkedő tendenciát mutat.

Ezért a belügyminiszter elhatározta, hogy egy a fővárosban, mint a vidéken detektivcsoportokat szervez, amelyeknek kizárólag az lesz a dolguk, hogy a fehér méreg csempészését és üzérkedését megakadályozzák. Ezeket a detektivcsoportokat közegészségügyi csoportoknak fogják elnevezni s megszervezése Debrecenben is napok kérdése.

Berettyóújfaluban a házasulandóknak névtelen levelek özönét küldözgette egy titokzatos ember

Debrecen, június 12.

(A Hajdúföld tudósítójától.)

Berettyóújfaluban már évek óta egy titokzatos névtelen levélíró háborgatja a kis város nyugalmas kedélyét. A titokzatos levélíró különösen az eljegyzési és házassági eseteknél osztogatta figyelmes tanácsait. Csak egy embernek 263 levelet írt. Legutóbbi levelében bejelentette, hogy abbahagyja működését s

reméli, hogy az Isten megbocsátja eddigi tévelygéseit.

Levele szerint egy társaság megbízásából folytatta a levelezést, de ő most onnan visszavonhatatlanul kilépett. Berettyóújfaluban azt hiszik, hogy egy szerencsétlen elmebeteg, beteges mániájában követte el a furcsa levelezést s remélik, hogy előbb-utóbb mégis csak kiderül, ki volt a titokzatos levélíró.

A házhelyes hadirokkantak 50 százalékos árendedményt kérnek a várostól

Debrecen, június 12.

(A Hajdúföld tudósítójától.)

Ismeretes, hogy a debreceni hadirokkantak a Nyulason és az Epreskertben kaptak házhelyet a városi földekből. A házhelyeket az Országos Földbirtokrendező Bíróság jelölte ki. A hadirokkantak egy része a mult évben már megkezdte az építkezést s a rokkantkolónia már mindkét telepen kezd kialakulni. A költségek ugyan nagyok voltak, de a város vezetősége még a tél folyamán a vételár kifizetésénél újabb engedményeket tett.

Az elmúlt napokban a Hadróá nevében Szentgyörgyi Lajos ny. tábornok beadványt terjesztett be a városi tanácshoz, melyben a rokkantak kérik, hogy az ingatlanok árát a város 50 százalékkal mérsékelje. A kérelmet dr Veress Géza tanácsnok ismertette a városi tanácsülésen, mely érdemileg nem foglalkozott az ügygel, annyival is inkább, mert a vételárát már amugy is lefokozták. Az ügyet most kiadják a jog- és pénzügyi bizottságnak, mely legközelebbi ülésén teszi meg idevonatkozó javaslatát.

Magy. kir. Tisza István tudományegyetem klinikai szállítója

Fehértói Dániel temetkezési vállalkozó

Debrecen, Dégenfeld-tér 4. (Saját ház) Telefon 11-85.

Halottszállítását saját autóján végez vidékre is.

Palackozott pasteurizált

TEJ

előjegyezhető

Pálffy-nál Kossuth-u. 7.

Május 1-től minden reggel
7 órakor kapható!

Egy liter **38** fillér.

Hirdessen a Hajdúföldben

Sodronykerítések
Neubauer János
Kétmalom utca 4. Telefon 15-62.

Külön vonatok a Hortobágyra

Június 29. és 30-ikán a dalosverseny alkalmából a menetrendszerinti személyszállító vonatokon kívül, amennyiben egy-egy vonathoz legalább 60 utas jelentkezik, vagy a vonatot a díjszabás szerűi illetékek ellenében megrendelik az alábbi külön motorvonatokkal lehet Debrecenből Hortobágyi halastóra és vissza utazni: 1. Indulás Debrecenből 5 óra 30. Erkezés Hortobágyi halastóra 7 órakor. Vissza indulás Halastórol 9 óra 19. Debrecen érkezés 10 óra 58. 2. Indulás Debrecenből 9 óra 05. Erkezés Halastóra 10 óra 40. Vissza indulás Halastórol 13 óra 42. Debrecen érkezés 15 óra 22. 3. Indulás Debrecenből 11 óra 23. Erkezés Halastóra 13 óra 08. Vissza indulás Halastórol 16 óra 10. Debrecen érkezés 17 óra 49. 4. Indulás Debrecenből 15 óra 25. Erkezés Halastóra 17 óra 01. Vissza indulás Halastórol 20 óra 33. Debrecen érkezés 22 óra 05.

A motorvonatokkal legfeljebb 120 személyt lehet továbbítani.

Igen alkalmasnak tartjuk a kirándulás céljára a 7 óra 35-kor induló 5522. sz. vonatot, melynek ellenvonata 12 óra 14-kor, továbbá a 12 óra 05-kor induló 5524. sz. vonatot, melynek ellenvonata 18 óra 48-kor indul Halastórol. Ezen vonatok bármelyikével ezer főből álló kiránduló csapatot is akadálytalanul tudunk továbbítani és így igen alkalmasak tömeges utazásra.

A DALOSVERSENYEN DEBRECENBEN MUTATJÁK BE A KÉPTÁVIRATOZÁST

Június 28., 29. és 30-án Debrecenben rendezendő országos dalosverseny alkalmából a Keletmagyarországi rádió társulat a vármegye háza dísztermében nagyszabású rádiókiállítás rendez. A mostani rádiókiállítás olyan nagyszabású lesz, mint legutóbb a nemzetközi vásáron volt. A legnagyobb gyárak óriási anyaggal vesznek részt a kiállításban. A társaságnak sikerült megszereznie azt a hatalmas megafon készületeket is, mely a vitési avatáson szerepel állandóan. A Standard Rt. készséggel engedte át a rádió társaságnak ezt a hatalmas megafont, mely a Bika szálloda előtt lesz felállítva s hatalmas hangjával onnan fogja a főtér s azt környező mellékutcákon a Bika előtt lezajló dalosok énekeit és az ott lefolyt lélekemelő ünnepeket tudtul adni.

A rádiókiállítás egyik legnagyobb érdekessége lesz a képtávírozás. Magyarországon még alig ismerik a rádióval való képátvitelt s a rádiótársaság sulyt helyezett arra, hogy nyilvánosan elsőnek Debrecenben mutassák ezt be.

A helybeli rádiókereskedők is részt vesznek s az intézőség arra kéri azokat a kereskedőket, kik a kiállításban részt ohajtanak venni, hogy ebbeli szándékukat legkésőbb június 17-ig jelentsék be Szegedi Lajos városi aljegyzőnél.

Épület és bútortárolások, furnérok
Bészler Lajosnál,
Széchenyi-utca 2. sz.

Nem proulongálja a kormány az állathizlalási hiteket

Ismeretes, hogy az állam tavaly 12 millió felüli összeget bocsátott hízalási hitelként a gazdák rendelkezésére. Egyes körök részéről felmerült az a kívánság, hogy az OMGE indítson akciót a hitelek proulongálására vonatkozólag, legutóbb azonban úgy határozott az egyesület, hogy ilyen javaslattal nem járul a kormány elé, mert annak a kormány úgy sem tenne eleget. Elhatározták azonban, hogy a kormányt más irányban igyekeznek befolyásolni, úgyhogy a hízalási hitelek közül viszafolyó pénzeket más címen kölcsönözze a gazdáknak.

Az új angol kormány ratifikálni fogja a nyolcórás munkadőröl szóló egyezményt

London, június 12.
A genfi nemzetközi munkaügyi konferencia angol delegátusa tegnap utasításokat kapott kormányától, amelyek szerint az új munkaskormány a legrövidebb időn belül ratifikálni fogja a nyolcórás munka dőröl szóló washingtoni egyezményt.

Amerikában mindent részletre vásárolnak

A részletfizetési üzletet sokan az újabb idők legnagyobb kereskedelmi újításának tekintik. Ezzel szemben Dillon Read & Co a Commercial Investment Trust bankárja által most kiadott jelentésében azt olvassuk, hogy Crassus, Cézár társa a triumviratusban összeharcolt óriási vagyónak egy részét a régi Róma egyik új városrészében épített házakba investálta, amelyeket aztán részletfizetésre adott el. A részletfizetési üzlet Európában és Délamerikában is rohamosan fejlődik és Japánban is kezd terjedni. Angliában az eladott autók 60%-át, Kanadában pedig 83%-át részletre adják el. Ez utóbbi szám még az amerikai részletre eladott autók számát is meghaladja. A részletfizetést egyébként Amerikában régen be van vezetve. Már száz év előtt is részletre adtak el háztartási berendezéseket és ötven év előtt pedig mezőgazdasági gépeket. A legújabb statisztikai adatok szerint Amerikában az évente eladott áruk összes értéke 36 milliárd dollár, ebből a részletfizetésre eladott áruk 12% ot, vagyis majdnem 4 és fél milliárd dollárt tesznek ki. Commercial Investment Trust, melynek az Egyesült Államokon kívül Francia, Német és Angolországban, Dániában, Cuba szigetén, Brazília és Argentiniában is vannak fiókjai, a világ legnagyobb vállalata, amely részletfizetési üzletek finanszírozásával foglalkozik. Tiszta jövedelme az elmúlt évben 5.278 000 dollárt tett ki.

MEGVÁLASZTOTTÁK A „MISS UNIVERSE”-T

Budapest, június 12.
Galvestoneban tartott világszépségversenyen Goldarbeiter Lisl (Ausztria) nyerte a világszépség királynő címet és a 2 ezer dolláros díjat. A díjnyertes hölgy tudvalevőleg magyarországi eredetű zsidó lány.
Az osztrák szépségkirálynő, aki itt a szépségversenyen első lett, 2 ezer dollárt kap, miss Americának ezer dollár jut, az európai szépségkirálynők közül Miss Románia részesült díjban, amely ugyancsak ezer dollár. A verseny résztvevői előbb estélyi ruhában, majd fűrdőruhában vonultak fel a bizottság előtt.

Borsod-vármegye sűrgeti a Miskolc--debreceni vasutvonal kiépítését

Debrecen, június 12.

(A Hajdúföld tudósítójától.)

Borsod-Gömör vármegye közigazgatási bizottsága Bónis Aladár alispán és Melzer László kamarás javaslatára kimondta, hogy a kereskedelemügyi kormánytól sűrgetni fogja a Miskolc—Tiszapolgár—debreceni vasutvonal földmunkálatainak megkezdését s az ehhez szükséges kölcsön folyósítását. A munkálatok megkezdése annyival is inkább aktuális, mert a kereskedelemügyi mi-

niszter az új Tisza-hidat Tiszapolgárnál akarja felépíttetni.

Borsod-Gömör vármegye akciója általános megnyugvást kelt a Tiszán túl érdekelt vármegyében, melyek — beleértve Hajdúvármegyét is — valószínűleg követni fogják a sűrgetésben, mivel nemcsak a Miskolc—debreceni közvetlen vasutvonal vált elodáhatatlanná, de ez az egyetlen alkalom arra nézve is, hogy meg lehessen szüntetni a tisztántúli nagy munkanélküliséget.

A Hortobágyba fult egy honvéd

(A Hajdúföld tudósítójától.)

A hortobágyi csendőrség szerdán délután telefonon jelentette a debreceni kir. ügyészségnek, hogy Csele Bálint 12. honv. gy. ezredbeli katona fűrdésközből belefult a Hortobágy folyóba. Az eddigi vizsgálat szerint a szerencsétlen honvéd több társával együtt fűrdött a folyóban. Valószí-

nűleg szívbénulás érte a hideg vízben, mert pillanatok alatt eltűnt, anélkül, hogy segítségért kiáltozhatott volna. Társai csak később vették észre Csele eltűnését s keresésére indultak, de a holttestét nem tudták megtalálni. Az ügyészség indítványára megindult a nyomozás a holttest felkutatására.

A villamos elgázolt egy 70 éves napszámot

Debrecen, június 12.

(A Hajdúföld tudósítójától.)

Sulyos szerencsétlenség történt szerdán este 6 órakor a Kisállomás közvetlen közelében levő villamosmegállóhelyen. Kősi Mátyas 70 éves hajdunánási napszámot, aki a debreceni embervására jött munkát keresni, a sinek között ballagott a mázsaház irányában. A gyermekmenhely felől jövő villamos állandóan csengetett, de az ember csak nem ment ki a sinek közül s a vezető már nem tudta megakadályozni, hogy a

villamos el ne gázolja a sinek között nyugodtan ballagó napszámot.

Kősi Mátyas elütötte a villamos csak a kocsi rászereelt mentődeszkának köszönheti, hogy a kerek halálra nem gázolták. Így is sulyos zúzódásokat szenvedett a fején. A szerencsétlenség színhelyére kiszállt a rendőri bizottság s megindították a vizsgálatot. Kősi Mátyas a mentők beszállították a sebészeti klinikára. A klinikán megállapították, hogy Kősi Mátyas síket s emiatt történt a szerencsétlenség.

A boncjegyzőkönyv szerint Lovassy József öngyilkos lett

Kifizetik-e az 57.000 pengős életbiztosítást

(A Hajdúföld tudósítójától.)

Lovassy József ny. rendőrfelügyelő tragikus halálesetével már több ízben foglalkozott a Hajdúföld. A járásbíró elrendelte az előzetes bírói szemlét, amelyet most folytattott le dr. Kató Zoltán titkár s ezzel egyidejűleg felboncolták Lovassy József holttestét, annak a megállapítása végett, hogy az elhalt öngyilkosságot követett-e el, vagy pedig baleset áldozata. A boncjegyzőkönyv adatai szerint, melyet alább közlünk, — Lovassy öngyilkosságot követett el.

„Lovassy József halálának közvetlen oka a szív sulyos lövési sérülése volt. A lövedék a mellkas elülső felszínén hatolt be és kissé lefelé lejtve áthatott a szív balkamráján, azután a baltüdő alsó lebernyéjébe és a bemeneti nyílásnál 1 centiméterrel lejjebb a gerincoszlop baloldalán a 11 és 12 borda között hagyta el a testet.

A szív balkamrájának sérülése olyan sulyos volt, hogy feltétlenül azonnali halált kellett okoznia. A bemeneti nyílás környezetének, valamint a löcsatorna alakjának és falának minősége arra mutatnak, hogy a löveg csövének vége a lövés pillanatában szorosan a mellkas felszín-

nére volt helyezve. A bemeneti nyílás körül ugyanis a bőrön pörkölődés, koromlecsapódás és löporszemecse beekelődése nem volt megállapítható. Másrészt a löcsatornának a bőr és a bordák közti lágyrészekben, továbbá az elülső gádorúr szövetében egy-egy katlanszerű, koromzott falu kiöblösödés volt észlelhető. A szív balkamrájának belső falán talált szakadások is centrifugális taszító erő behatására mutatnak. A bonclelet ezen adatai azt bizonyítják, hogy nem csupán a lövedék hatolt a testbe, hanem a lövésnél kifejlődő egyéb termék is, mint az exploziós gázok, a füst és az el nem égett löporszemecskék.

A rendőrségi jelentés, a helyszínelírása és rajzai a boncolás eredményével arra mutatnak, hogy a halálos lövés az elhunyt saját keze által következett be. Az a körülmény pedig, hogy a lövés pontosan a szív táját érte, továbbá, hogy a fegyver csövének a vége szorosan a testre volt illesztve és a lövedék a test felszínéhez csaknem merőleges irányban ütötte át a mellkast, öngyilkosság mellett szól. Hogy a fegyvert melyik kéz tartotta, nem volt a boncolásnál tisztázható, mint hogy mind a két kézen volt füst le-

FINOM HOLMI MOSÁSÁRA

csapódásra emlékeztető némi szennyezettség nyoma észlelhető.

A lövési sérülés bemeneti nyílásának és löcsatornájának minősége megfelel a felmutatott, részben már leszerelt, nagytípusú 8 mm. átmérőjű Browning pisztolynak, illetve lövedékének.

Annak mérlegelése, hogy a pisztoly részben leszerelt állapota és a fegyver tisztításra utaló körülmények mennyire támogatják a baleset lehetőségét, a bírói megítélés körébe tartozik.

A koponyán és az agyban nem voltak olyan elváltozások megállapíthatók, amelyek epilepsziászerű rohamok fennállása után gyakran észlelhetők.

Most már a bíróság dolga eldönteni, hogy a 37 ezer pengős életbiztosítás kifizethető-e a tragikusan elhunyt Lovassy örökösének. Ha a bíróság is az öngyilkosságot állapítja meg, akkor nem lesz semmi az életbiztosítás kifizetéséből.

Kielégítő a hortobágyi legelők állapota

Debrecen, június 12.

(A Hajdúföld tudósítójától.)

Az idei rossz időjárás következtében a kaszálók is visszamaradtak fejlődésükben s csak az utóbbi napok esőzései javították a legelőkön. Dr. Veress Géza gazdasági tanácsnok tegnap kint járt a Hortobágyon s utjának eredményéről részletesen beszámolt a városi tanács előtt. Jelentette, hogy a Hortobágy egyik kétszáz holdas kaszálójából száz holdat házilag lekaszáltattak. Itt 51 boglya széna vár behordásra, ami meglehetősen jó eredmény. A beszállítást ma, csütörtökön kezdik meg. Ezen a 200 holdon az idén 600—1000 métermázsára számítanak. Általában véve a hortobágyi legelők a körülményekhez képest kielégítők.

UJABB ZAVAROK MAROKKÓBAN

Páris, június 12.

(Havas-ügynökség.)

Marokkóban a be nem hódolt arab törzsek ismét lázonganak. Egy törzs a francia katonai osztagnak komoly veszteséget okozott, 15 francia és 66 bennszülött sorsáról semmi hír.

A belügyminisztérium hivatalos jelentése szerint a marokkói feldeítő osztag, amelyet a bennszülöttek törbe csaltak, két marokkói lövészszázadból, egy bennszülött osztagból, egy idegen légióközönlítményből, egy gépfegyveres osztagból, továbbá 30 lovasból és 130 francia lövészből állott. A veszteség 13 halott, 10 sebesült, köztük 2 tiszt, 11 francia altiszt és 70 marokkói katona.

HIREK

1929 június 13 (Csütörtök)

Prot.: Tóbiás Kath.: P. Antal

Debrecen sz. kir. város közművelődési könyvtára (Déri-muzeum) szeptember 1-től nyitva délelőtt 10-11-ig, délután 4-7-ig, vasárnap délelőtt 10-12 óráig.

A gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak a következők: Kigyó Piac-u. 35., Arany Angyal Piac-u. 50., Reménység Csakó-u. 22., Sas Hatvan-u. 70., Bocskay Cegléd-u. 22., Tisza Péterfia-u. 76., Szt. Háromság. Homokkert, Szabó Kálmán-u. 14.

Időprognózis: Egyelőre még derült idő, melegedéssel, később nyugatról növekedő felhőzet.

Őszel lesz a Patronage Egyesület gyűjtőnapja

Nagy és népes gyűlést tartott a Patronázs-egyesület június 11-én a városháza harmas számú szobájában. Dr. Balogh Béla kir. törvényszéki tanácselnök elnökléte mellett. A jelentések előterjesztése után elhatározta a bizottság dr. Benkő Géza indítványára, hogy a bíróságoknál és más helyen perselyeket fog elhelyezni az önkéntes adományok összegyűjtésére.

Kimondotta továbbá az intéző bizottság, hogy az ez évi gyermeknapi gyűjtést őszel, szeptember 22-én, vagy október 6-án, vagy október 13-án rendezi. Mihalovits J. Jenő indítványára egyhangulag hozzájárult az Intéző Bizottság, hogy az egyesület bevételeinek fokozása céljából az ősz és tél folyamán vigestéket és előadásokat fog rendezni.

Jövő vasárnap lesz a Volt Iskolatársak Szövetségének ünnepélyes közgyűlése az új Dóczy-intézetben. A Volt Iskolatársak Szövetsége alapszabályai értelmében június 23-án, vasárnap délelőtt az új Dóczy tornateremben közgyűlést rendez. E közgyűlés előkészítésére a szövetség 7-én választmányi ülést tartott. Nagy lelkesedéssel határozták el, hogy az idei közgyűlésnek ünnepélyes keretet adnak, a jelenleg végzett növényeket is felveszik a szövetségbe s őket is meghívják a közgyűlésre. A közgyűlés pedig nem merül ki tisztán beszámolókból, jelentésekből és indítványokból, hanem magas színvonalú műsor öleli fel ezeket, melynek részleteire ki fogunk térni, de már előre is jelezhetjük, hogy a megnyitói beszédet a szövetség örököse elnöke, a közszeretben álló Koncz Aurélné igazgató mondja. Ünnepi beszédben emlékezik meg a hatalmas leánykollégium történetéről Tóth Árpádné, tanárnő, ismert előadó. Lesz énekszám és szavalt. Titkári és pénztári jelentés. Műsor után a tagok megtekintik az új Dóczy épületét, este pedig bankett lesz a Bika szálló udvari teraszán.

Érettségi találkozó a reáliskolában. A debreceni Állami Fazekas Mihály Főreáliskola lélekemelő ünnepség színhelye lesz május 23-án. Ez alkalommal tartják érettségi találkozójukat azok a növendékek, akik 10, 20, 25 és 30 évvel ezelőtt maturáltak. A diákszövetség elnöksége felhívja az érdekelteket, hogy a jelzett időben jelenjenek meg az iskolában. Az összejevőltre vonatkozóan mindennemű felvilágosításért dr. Merker Márton tanárhoz (Hatvan-utca 44.) kell fordulni.

Vásárlásainál hivatkozzék a „Hajdúföldre!”

Emelkedik a világ önfogyasztása. A londoni fémtözsde hivatalos jelentése szerint a világ önfogyasztása május hónapban rekordot ért el, amennyiben a szállítások 13.265 tonnát tettek ki az április havi 13.018 tonnával szemben. A látható készletek 24.765 tonnára rúgnak, vagyis csupán 200 tonnával több mint az elmúlt év végén. Különösen emelkedett az önfogyasztás az Egyesült Államokban az automobi, konzervipar, öntözés és egyéb önfogyasztó iparok konjunktúrája következtében. Ezt a körülményt élénken illusztrálja az a tény, hogy az Egyesült Államok ipara 40.635 tonna önt fogyasztott a folyó év első öt hónapjában, az előző évi ugyanezen időszak 31.510 tonnával szemben.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni anyakönyvi hivatalnál az utolsó napokban a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Dr. Sáfár Ferenc—Barcsay Lenke, Szekerák János—Csóka Julia, Kósa József—Bolha Erzsébet, dr. Grósz András—dr. Kardos Réza.

Halálozások: Sziilági Károly ref. 38 éves Malvin-utca 5, Tulipánt Ferenc ref. 10 hónapos Belleföld 468, Kovács Magda ref. 3 éves Mikepércsi-ut 7, Szűcs József rkath. 20 napos Legányi-utca 5, Ratóczi István ref. 7 hónapos, Keresztési-utca 76.

Születések: Mik Gábor fm. fiu Sándor, Juhász Ferenc kocsis, leány Réza, Konczányi János fm. fiu János, Kemecsei Imre máv. pályamunkács, fiu Imre, Sziilági Mihály aca, leány Karola, Buzás Lajos kocsis, leány Eszter, Ember József fm. fiu Sándor, Kovács István napszámos, leány Erzsébet, Kohn Ernő kereskedő, leány Klára, Tarpay Miklós sodronykészítő, leány Margit, Lókody László vendéglős, leány Eszter és 3 törvénytelen újszülött.

Halálozás. Mint Berettyóújfaluból jelentik, az ottani társadalomnak egyik köztisztelőben álló tagja, dr. Nagy Sándor ügyvéd meghalt. Az elhunyt a forradalmi összeomlás idején oláh megszállott területről költözött Újfaluba.

Balesetek. Sipos Irma 18 éves textilgyári munkásnő tegnap délután a gyár egyik munkahelyén hirtelen rosszullett és összeesett. A mentők kivonultak s az eszméletlenül lévő lányt elsősegélyben részesítették, majd kiszállították a belgyógyászati klinikára s kezelés után lakására vitték. — Kelemen Sándor 61 éves targoncás hordárt a Hatvan-utca 8 számú ház előtt elütötte egy fiakeres. Az öreg ember a jobb és bal lábán szenvedett súlyos zúzódásokat. A kihívott mentők kiszállították a sebészeti klinikára, ahol ápolás alá vették. A rendőrség megindította a vizsgálatot annak a megállapítása végett, hogy a balesetet kitérhet a felelősség.

Mit szeretnek a férfiak az asszonyokban? Azt, ami az urakra a legnagyobb vonzóerőt gyakorolja: a hölgyek eleganciáját. Az elegáns ruha szépsége vonzóbb erőt gyakorol, mint a szabályos arc szépsége. Ha nem is lehet minden nő szép, de meg van adva a lehetőség arra, hogy vonzó, kellemes külsővel rendelkezzen, amit — meglepően olcsón — Laborfalvy Márkos Luiza divatszalonjában, — Rákóczi-utca 41. készült megszépsítő, csinos toalettel lehet elérni. Valóban pompásak, szemet gyönyörködtető ezen divatszalonnak a nyári idényre készülő csodálatos izlésű, feltűnést keltő szép kreációi. Midegyik maga az ifjúság és báj.

Magyar ember

a „Hajdúföldre” fizet etc.

A mozgószínházak közleményei:

Szerda—csütörtök:

VIGSZÍNHÁZ

Vigjátékatrakoló!

Főszereplők: Hans Junkermann, Mary Kyd, Werner Pitschou:

Öfensége a hordár

a véletlenek vigjátéka 8 vidám felvonásban. Megelőzi:

Főszerep en: George K. Arthur, Karl Dane, Louise Dorraine:

Cirkusz Rockies

cirkusztörténet 8 felvonásban.

Péntektől:

Milton Sills és Doris Konyon legújabb filmje!

Sólyomfészek

Megelőzi:

A két impostor.

URÁNIA

Közkhivatra!

Két attrakció

Főszerepben: Ramon Navarro és Renée Andorée:

Rang és szerelem

egy ifjú király szerelmei 8 felvonásban. Megelőzi:

Az ember és az ördög

dráma 7 felvonásban.

Főszerepben: Alton Pringle, N. Kerry és Lionel Barrymore.

Péntektől:

Bettauer világhírű regénye filmen!

A bánatos utca

Megelőzi:

A rejtelmes éj

Előadások kezdete hétköznap 7 és 9 órakor, vasárnap 5, 7 és 9 órakor.

A KER. LIGA KÖNYVTÁRA-NAK ÚJABB GYARAPODÁSA. Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga könyvtárgyűjtő akciójához a legutóbbi kimutatásunk óta a következők járultak hozzá adományaikkal: S. Biró Géza 3 kötet, özv. Rätz Béláné 85 kötet és folyóiratok, Rottler Béláné 55 kötet, Tóth Aurélné 22 kötet, ifj. dr. Tóth Endre 6 kötet, Wilhelms Emil 1 kötet. A nagyértékű adományokért ezúton is hálás köszönetet mond a Liga elnöksége. — Könyvfelajánlásokat naponta 4-6-ig veszi át az egyesület titkársága (József kir. herceg-utca 16.) Izenetre (telefon 3-48) a könyvekért utána küld vitéz Kolosváry főtítkár.

Rádió-műsor. Csütörtök. Budapest. Délelőtt 9.15: A rádió házitriójának hangversenye. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 12: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Hangverseny. Közreműködnek: Orosz Julia (ének), Fischer Anny (zongora). Zongorán kísér Pongrácz László. 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.30: Hírek, élelmiszerárak. 5.10: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Pesthy Béla: „A tarlok gazdaságos kihasználása kettős (utó)termeléssel”. 5.45: Élet, élet, betyárélet... Énekes, zenés jelenet. Rádióra összeállította: K. Halász Gyula. Előadja: Tóth Sándor, kíséri: Pertis Jenő és cigányzenekara. 6.50: Angol nyelvoktatás. (J. W. Thompson.) 7.25: A „Bánk bán” című opera cselekményének elmondása és az előadás színlapjának felolvasása. 7.30: A m. kir. Operaház Bánk bán előadása. — Utána körülbelül 10.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 10.45: Gramofonhangverseny.

KÜLFÖLD. Bécs (519.9) délelőtt 11 és délután 4: Hangverseny. 8.05: Tarka-est. 9.15: Rádiójáték-előadás. Utána: népszerű zene. — Berlin (475.4) délután 3: Szimfonikus hangverseny. 7.30: Giacomo Lauri-Volpi hangversenye. Utána: tánczene. — Boroszló (31.2) délután 4.30: Operett-részletek. 8.15: Vigjáték-előadás. 10.30: Tánczene. — Majna-Frankfurt (421.3) délután 4.35: Népszerű zene. 8: A madrigál-énekek hangversenye. 9: Zongorahangverseny. — Prága (341.2) délután 4.30: Kamarazene. 6.30: Népszerű zene. 9: Vigjáték-előadás. 9.30: Zongorahangverseny. 10.25: Gramofonzene.

Meghülésnél, náthalásznál, mandolalobnál, torokgyulladásnál, idegfájdalmaknál, inszaggatásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűviz rendes gyomor- és bélműködést biztosít. Egyetemi orvosok véleménye szerint a Ferenc József víz hatása gyors, kellemes és megbízható. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Galyfa árverés. Folyó hó 14-én, pénteken reggel 9 órakor a Kossuth utcán és folytatódólagosan a Vigkedvű Mihály-utcán, vastagabb utcai galyfák lesznek elárverezve. Városi kertészet.

Bika pincevendéglőjében lehet a legjobban, „egoicsóbban” étkezni.

Világhírű Douphone gramofonlemezek állandó nagyraktára a Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedés és irodalmi vállalat Rt.-nél.

Tűkörgyártás, üvegcsiszolás, kirakatok tükrözése, autók, autóbusz üvegezése Sipkovits, Sziv-utca 15. sz. Telefon 356.

SZÍNHÁZ

A színházi iroda hírei:

A Szerelmi ABC-t

Játsza el a hó 14-én, Bérczy Jenő vezetésével az a fővárosi színészegyüttes, amely ebben a darabban a színjátszása a közönség magasrendű szórakoztatásának olyan tökéletes formáját mutatja be, amelyhez hasonlót, a kritika megállapítása szerint ritkán láthatunk. De ritkán találunk össze ennyire az író elgondolása a színészek játékával, mintha hogy ritkán kerül össze ilyen kis számú színészcsapatban annyi különféle technikai művész, mint a Szerelmi ABC-ben. Jaques Natanson, az új francia irogárda legfiatalabb tagja ezzel a darabjával került a Verneil-Savoit-Guitry triász mellé, sőt elé — mert a Szerelmi ABC, illetve eredeti címén „La Greluchon délicat” több, jobb és tökéletesebb az exportált francia daraboknál azzal, hogy emberi mélységekig nyúl le. A mai, háboru utáni szerelmi élet furcsa kavargása ihlette meg a költőt és hogy ebből a könnyekig megható történetből hogyan tudott könnyekig kacagatót vigjátékot írni — ez a Szerelmi ABC titka. Simon? a démonian anyagi nő figurája Tóth Böske alakításában nyer igazolást, a szó szoros értelmében, mert Tóth Böske külső és belső egyénisége kiválóan alkalmas arra, hogy a furcsa akaraterejű, párisi kokott figuráját emberien igazolja a nézők előtt Tóth Böske, a magyar színpad egyik legérdekesebb és legfinomabb eszközökkel dolgozó színésznője — és Simone szerepében egészen különös játékot mutat be a közönségnek. Harsányi Rezső, aki a Tüzek az éjszakában öreg sugójával, a régi magyar klasszikus hisztriók magaságáig szökött, az ezüsthajú Michel szerepében a legmeghatóbb emberi figurát állítja a néző elé. Sokan kerülnek öregedő Don Juanok olyan helyzetbe, mint Harsányi — Michel a Szerelmi ABC-ben, de kevesen tudnak úgy az életben, mint a színpadon úgy átsiklani az élet komplikációin, mint ahogy azt Harsányi Rezső egy gesztussal, vagy egy könnyet leplező mosollyal csinálja. Henrt, a nagy párisi kokottba beleszerető kis ifjalembert Bérczy Géza játsza és ez a szerep volt az, amellyel ez a szereplő külső fiatal színész valósággal ámul-

latba ejtette a pesti sajtót. Meg kell nézni, ahogy megjárja azt a jelenetet egyetlen szó nélkül, hangtalan belső vívódással — amikor az öregné Harsányi—Michel kioktatja őt, a magasabb erkölcsi világrendre. Bérczy Ernő, a darab rendezője egy könnyelmű, szabadfelfogású színészt játszik a darabban. Bérczy Ernő állította ki a Szerelmi ABC tökéletes együttesét, ő állította be a színészeket, elképzelhető, mit jelent a színpadon, ha a saját maga számára ép egy betyárkodó színészt választ ki. Szász Géza és Karátsón Piri, a legkitűnőbb két fiatal epizódista egészítik ki az együttest, — ez a gárda jelenik meg 14-én és a közönség, amely látni fogja az előadást, egy világvárosi elménnyel gazdagabban távozik a színházból.

TESTEDZÉS

A Debreceni Egyetemi Atlétikai Club vasárnap, délután 3 órai kezdettel a vasutas sporttelepen országos atlétikai versenyt rendez. Jóllehet a nevezési zárlat csak holnapj ár le, a versenyre máris nagyszámu nevezés érkezett, úgyhogy minden számban szép küzdelmeket ígér a verseny s versenyzőink formáját tekintve, néhány számban a kerületi rekord megjavítása is várható. A verseny után fél 6 órai kezdettel a Bocskay a Vasással játsza le bajnoki mérkőzését, amelynek félidejében a 100—200—300—400 méteres stafétát bonyolítják le egyesületünk. Már most felhívjuk közönségünk figyelmét arra, hogy a megváltott jegyek úgy az atlétikai, mint a labdarúgó mérkőzésre érvényesek.

TŐZSDE

A pérgő Zürichben 90.1

Budapest 90.61, Berlin 123.92, Newyork 519.80, London 252.62 és fél, Páris 20.32, Milano 27.19, Prága 15.39, Beigrád 9.12 és háromnegyed, Bukarest 3.08 és háromnegyed, Bécs 73, Amsterdam 208.72.

Valuta és érmeárfolyamok.

A valutapiac tájékoztató árfolyamai a következők: Egy angol font 27.72—27.87, száz cseh korona 16.92—17, száz dinár 9.98—10.94, száz dollár 570.70—572.70, száz francia frank 22.30—22.50, száz hollandi forint 229.75—230.75, száz lengyel zloty 64.05—64.35, száz lei 3.37—3.41, száz líra 29.95—30.20, száz német márka 136.50—137, száz osztrák schilling 80.42—80.74, száz svájci frank 110.10—110.50 pengő. — A nemesfém piacon a magánforgalomban a huszoronás aranyat 23.10—23.30, az ezüst egykoronást 0.36—0.38, a forintost 1.05—1.08, az ökoronást 1.98—2.06, a szintarany gramját 3.81, a színezüst gr.-ját 98 pengővel jegyezték.

Gabonapiac.

A tengerentúli terménypiacokról ismét szírdabb irányzatról érkeztek jelentések, melyek a gabonapiacok árjavulását az exportkereslet megélénkülésével hozták összefüggésbe. Szilárdítón hatott a tengerentúli terménypiacok irányzata a kanadai farmerpool vezetőjének az a kijelentése, hogy a világ búzafeltelege inkább csak látszólagos mint tényleges. A helybéli gabonapiac a tengerentúli terménypiacok árjavulásával kapcsolatosan arra számítanak, hogy a spe-

kuláció újból fedezőségbe kerülésére, majd bocsátkozni, annál is inkább, mert a tegnapi árcsökkenés ismét sokkal nagyobb volt a tengerentúli terménypiacokon megnyilvánult olcsóbbodásnál.

A liszt- és érmeárfolyamok a mármok a tőzsdei előjele változatlanul hagyták lisztárnyakat, a piacon azonban szükségesnek tart-

ják a lisztárak újabb szabályozását. A korpára a csekély kereslet miatt olcsóbbodott s most már 13.75—14 pengővel jegyzik budapesti paritásában.

A takarmányfélék iránt csekély az érdeklődés, jóllehet a külföldi piacokon különösen a zabra és tengerire állandóan jelentkeznek yevő.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés, 10 szög 30 fillér és egyszerre három reggeli lapban jelenik meg.

Vastagabb betűkkel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.

Apróhirdetésekre felelősséget a 3—48. telefonszám ad.

LEVELEZÉS

„Arnyas kert”. Egyetemi hallgató. — Megbízható jellegre érkezett levelekért kérjük értekezni. Kiadóhivatal.

Férjehezmenne. Ir. urileány nagyobb hozománnyal jobb tisztviselő. Nőz. Levelek kérék Függelven Ujsághoz „Biztos Jövő” jellegre. 4380

Házasságokat. Közvetít Ugyenkötség. — Batthyány 13. az udvarban. 4379

„Boldog otthon”. Jellegre levél van a kiadóban. Kérem átvenni. 4364

Magánkutató. Figyelő, informáló, nyomozó iroda. Veres utca 19. Telefon 85. 28

Fizetek. Kilogramonként csontért 7 fillért, kovácsvasért 4 és fél fillért. Sinvasgerenda, vizitártya, 1500 literes, kapható. Ocskavasizlet. Kisállomás mögött. Telefon 6-28. 4276

KIADÓ LAKÁS

Udvari szoba július elsőre kiadó. Apaffi 16. 135

Híjduszoboszlón. Közel a fürdőhöz butorozott szoba kiadó fürdőszobával, magánháztartást is lehet végezni. Értekezni Késes utca 28. 1848

Egy szoba, konyha kiadó. Legányi u. 9. sz. Vargakert. 1850

Különbejáratu butorozott szoba azonnal kiadó a központban. Iskola utca 8. 1845

Kiadó nyári, esetleg állandó lakásnak is. Poroszlai ut 12. 1 szoba, előszoba, konyha, nagy terrasszal azonnal. 1849

Központban 5 szobás ur lakás augusztus 1-re kiadó. Cim a kiadóban. 123

Butorozott szoba előszobával azonnal kiadó. Kossuth utca 15. keresztpület. 1846

Szép nagy utcai szoba, konyha, speiz, villanyvilágítás, közvetlen a villamos megállónál. Sámsoni ut 1. sz. kiadó. 4323

Iparkamarában butorozott különbejáratu szoba kiadó. Verböczi u. 4. III. em. 5. 4358

Boltheziség és szoba, előszoba irodának is kiadó. Széchenyi u. 3. 4374

Modern 3 szoba, nagy és kis előszobás, parkettes lakás — mellékkelhelyiségekkel kiadó. Értekezni Kazinczy 10. sz. 120

Miklós utca 4. két utcai különbejáratu szoba kiadó. 4321

Háromszobás minden komforttal ellátott emeleti lakás Piac 10. kiadó. 4318

Árpádtéren keleti utcai szoba, konyha és mellékkelhelyiségekkel álló lakás július 1-ére kiadó. Értekezni lehet dr Nagy Samu ügyvéd irodájában, Péterfia-utca 2. sz. alatt, délutáni órákban. 1840

Padlólakkok

magas fényű, legkiválóbb minőségben, legszebb színekben, nagyon olcsón kapható:

STERN festéküzletében.

Piac-utca 10. szám. (Bikával szemben.)

Minőségben és olcsó árban a

Magyar Ruháipar

vezet.

Debrecen legnagyobb férfi, fiuruha nagyáruháza

az Arany Bika-szálló épületében van

Kiadó 2 szobás, fürdőszobás lakás azonnal. Timár 52. 4151

Kiadó várososhoz 5 perc egy szobás lakások, esetleg konyhával, sertéstartással, külön udvaron, vas üstök eladók. Kéki villa, Budai Ézsaiás-utca. 1752

Kiadó egy vagy két szoba, butorral vagy anélkül. Simonffy ut 4. 1753

Kiadó szép szoba, konyha, virágos udvar, nyári konyha, sertéstartással. Kurucz 62. 99

Péterfia-utca 2. számú házban kettő szoba, előszoba, konyha, pince és mellékhelyiségek. Aló lakás 1929. év augusztus hó 1. napjára bére kiadó. Értekezni lehet a helyszínen a délutáni órákban. 1630

Sodronykerítések legújanyosabb beszeresethők Neubauernél, Kétmalom utca 4. 3 szoba, fürdőszoba, konyha minden berendezéssel a központban kiadó. Cim a kiadóban. 6871

Különbejárati udvari butorozott szoba 1-2 személynek kiadó. Miklós utca 26. 1766

Két szoba, konyha, speiz kiadó Hcnvéd utca 9-1. 4331

Kiadó Nagyváros-utca 20. (Barna u. sarok) alatt egy szobás konyha, padolt falkamárás pincelakás gyermektelen házaspárnak. 4382

Két szoba konyha augusztusra kiadó Vargakert K Tóth utca 3. 4345

1-2 pincelakás mellékhelyiséggel kiadó Péterfia 75. 4375

Vörösmarty utca 30. kicsiny tiszta szoba nőnek is azonnalra kiadó. 69

Butorozott lakás, istálló, kocsiszin június 15 re kiadó Mester utca 28. 4384

Butorozott szoba tisztviselőnek kiadó, cserépkályha, rézrel dis itett vaságy eladó - Hatvan-utca 42. Bejárati a Reál-utcán, utcai lakás 4341

Egy szoba, konyha, mellékhelyiségekkel július 1-re kiadó Török Bálint-utca 25. 4337

LAKÁS KERESLET

2 jól butorozott szobát, fürdőszobát, konyhát (Sestakert u. II. ker.) keres házaspár szeptemberre. Ajánlatokat lakbérmegejelöléssel „Sestakert” alatt a kiadóba. 82

Sodronykerítések legújanyosabb beszeresethők Neubauernél, Kétmalom utca 4. 4344

Nagyerdő villában nyaralásra alkalmas szoba kerestetik. Konrad Lajos, Simonffy-utca 32. 4338

1-2 ágyas butorozott szobákat keresünk főtérhez közel. Címeket a Debreceni Újság kiadóhivatalába kérünk.

ÜZLETEK

Üzlethelyiség Jorgalmas helyen. Szent Anna u. 1. szám alatt átadó. 4242

Stuckatornád 16 filléért kapható Neubauernél, Kétmalom utca 4.

Üzlethelyiség azonnal kiadó. Simonffy u. 7. Érdeklődni házimesternél. 4192

KERESLET

Budapesti trafik vételhez társat keres igényjogosult 16,000 pengőig. Cim a kiadóban.

Kiadó egy üzlet bárminek, jelenleg asztalosműhely. Árpádtér 26. 1854

Borbélyüzlet lakással, butorral, esetleg a berendezés külön is eladó. A lakás és üzlet csekély lelépéssel más célra is átadó. Cim a kiadóban 4287

Kiadó portális üzlethelyiség. Piac utca 72. szám alatt Értekezni Wernernél. 4377

Jóforgalmu csemege és cukorkaüzlet Debrecen legforgalmasabb helyén családi okok miatt sürgősen eladó. Cim a kiadóban 4370

Fűszerüzlet jó forgalmu, kevés pénzzel átvehető. - Értekezni Bethlen utca 48. Szentpéterinél. 4349

VÉTEL

Mézet veszek. Glück, Péterfia 76. 1809

Gyermek vaságyat kifogástalan állapotban megvételre keresek. Timár u. 17., harmadik lakás.

Ezüst gyertyatartót vennék kéz alatt. Címét a kiadóba kérem leadni. 4385

Házak, házhelyek

A monostorpályi-uton, a gróf Vécsey-utcában, Tégláskert, Basahalom és Létai-utcában, a Boldogfalvai-kerében, Borzovay-utcában többrendbeli házhelyek, szőlők, gyümölcsös és régi lakóházak, melyek a mi tulajdonunkat képezik, eladók.

A gróf Vécsey-utcában, Monostorpályi uton és Basahalom-utcában ezen házhelyekre az I szoba, konyha, kamarás új téglá épületek építését is megkezdettük. Ezen házhelyek, parcellák, régi, valamint új épületek kedvező áron és részletfizetési kedvezményel megszerezhetők.

Mindenre kiterjedő felvilágosítást a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet rt. ad, Kossuth-utca 8.

Biztosítási szakmában jártas, lehetőleg fiatal férfiak és nők fix fizetéssel és magas jutalékkal azonnali belépésre felvétetnek. Cim a kiadóban. 4389

Kifutófiút felvesz Kultúra Antikvárium, Szent Anna 3. 4322

Szücssegéd felvétetik Adler, Batthyányi 2. 128

Tanulót fűszerüzletbe felveszek Vadász, Meszena u. 1. 4363

Kézimunkákhoz értő és kiszolgálásban jártas intelligens kisasszony felvétetik. Szilágyi, Széchenyi 1. 4371

Elhelyezkednék irodában, üzletben, pénztárnál szerény fizetéssel, kereskedelmi tanfolyamos végzettséggel. Cimem a Hajdúföldnél.

Granát piros és tarka virág, valamint Agaphantus kapható. Méliuszter 7. 1749

Betegtőlőkocsikat, Schöber-ágyakat, előszobafalakat, magános butorokat, konyhaszekrényeket, kandalábereket, facsillárokat, képeket, festményeket, kis hentes üzemekbe és magán háztartásokba jég-szekrényeket, mindentéle dísztagyákat, mütagyákat és mindennemű ingóságokat legújanyosabb - alkalmi áron szerezhet be az Ingóságközvetítőben. 1804

Ezüst ridikülök belését, keztük tisztítását, mosását, javítását szakszertlen vállalom. - Kossuth 58. 60

Tokaji Szamorodni literje P 1.80 és P 2.20. Gróf Dessewffy-féle Borlerakat, Szent Anna utca 5 szám. 68

Bor, kitűnő zamatu, 5 liter vételnél 64 fillér Dénesnél, Cegléd u 22. 4347

Elsőrendű étkezési burgonya kapható 10 fillérért különként nagyban és kicsinyben H. ferenél. Hunyadi utca 18. Telefon 14-31. 4383

ELADÁS

Egy gáz- és villanyvilágításra berendezett nagy diszes csillár. Varga utca 3. sz. alatt olcsón eladó. 132

Olcsón eladó egy új 8 HP máv. cséplőszekrény. Ispótló 3. Karingesznel. 133

Fü kaszálásra eladó. Dohánygyár. 134

Bontásból kikerült téglá, cserép, fa-, keményfagerendák, lécek és téglatormelék kapható. Széchenyi utca 38. 4403

Südő, két earab, j. husos eladó Szappanos 20. sz. 4352

Használt üvegajtó és egy téli ajtó tokokkal együtt olcsón eladó Domahidy utca 13, Homokkert 4342

Egy tiz és tizenhét lóerős villanymotor eladó Földvári. Széchenyi utca. 4346

Ócska ajtó, ablak, vízvezetékcsomókat kapu eladó. Péterfia 72. 4386

Fajbarmenfi keltető tojások, ketrecek, függőlámpa eladó Libakert Szegfű utca 12. 4340

INGATLAN

Eladó csöndes családi ház 5 szobás beköltözhető lakással, Nap u. 2. sz. Értekezni 4. számmal. 1819

4 katasztrális hold fekete föld Ondódon, Kádár dűllőben október 1-től bérbeadó. Cim a kiadóban. 124

Debreceni nagyállomásnál Wessélnyi utca 93. sz. ház eladó. 4361

Keztyűüzem ajánlja saját készítményű bőrkeztőt legolcsóbb árban. Kossuth 58., keresztlépcső. 57

Hagyatéki ingatlanok Ondódon 5 hold, Köntöskertben nyaraló, szőlőkerttel, beltelki ház eladó. Felvilágosítás ügyvédi irodában, Sas-utca 4., I. 5. Kölcsegyház épületben. 1741

Eladó Tégláskert, Basahalom-utca 46. számú ház 914 négy-szögöl földdel, értekezni Déli sor 7. 1717

Eladó Baros utca 30. számú nagytelkü ház gazdasági udvarnal. Értekezni Balogh József városháza női divatüzletébe. 1729

Gyümölcsös - szőlő 1070 négy-szögöl, szerény 2 szobás lakással eladó. - Virág- vagy zöldséges kertészetnek is alkalmas. - Hatvan-utcai kert, Diófa utca 12. 9901

Stuckatornád 16 filléért kapható Neubauernél, Kétmalom utca 4.

Eladó ház Kucik telep, Malom-u. 56. számú új ház szoba, konyha lakással olcsó árban, kedvező fizetési feltételekkel eladó. - Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth-u. 8. 9001

4 katasztrális föld Fancsikán legeltetésre és kaszálattal joggal 2600 pengő. Arany János u. 56. 1301

VEGYES

Találtatott nagyerdei kútnál férfialap. Tulajdonosa átveheti 2. sz. villában. 125

Mandel kárpitos műhelyét Miklós utca 41. alá helyezte. Hencserek, matracok raktáron. Rendeléseket, javításokat olcsón, kifogástalanul készítenek. 4366

Szülésznői értesítés. Ormós Józsefné lakását Homok utca 118. alá helyezte. 1851

Egy özvegy uriaszony kér olyan megértő, jólelkű urcsaladót arra a nagy jövedű szivessegre, hogy szerény, jómodoru 16 éves diák fiát - kinek nincs otthona, nincs hova mennie, - mert édesanya is olyan helyen van alkalmazásban, hogy magához nem veheti - vizsga után hat hétre magukhoz fogadnák. Utiköltségét fedezem. Szives megkeresést kér a kiadóhivatalban. 9000

Varrógépek, használtak eladók, esetleg kölcsön is kiadók. Szilágyi, Széchenyi 1. 4372

Ablakok eladók. Széchenyi u. 3. 4375

Férfi öltöny eladó. Piac u. 58. Rattler. 127

Ócska és új téglá eladó a Margit-fürdőben. 4360

Hálóbutor komplett, furnéros, garantált férgmentes részsdrony betéttel vagy nélkül, - továbbá ingaóra és horgany bádóg fürdőkád eladó. - Dózsa utca 12-b. 97

Eladó ajtó és ablakok, ajtószárny és kölépcső. Leány u. 4. 630

Azonnal eladó 1000 darab ócska cserép és deszka, lécz, faanyag. Értekezni lehet Apaffy utca 32. alatt. 4302

Sodronyágybetétek legjobb minőségben kaphatók Neubauernél, Kétmalom utca 4. Angol, francia, német anyanyelvű diplomás tanerők tanítanak a Fejes nyelviskolában, József kir. herceg u. 12. 9965

Apróhirdetésekre

mindennemű felvilágosítást a

348.

szám ad.

ELHELYEZKEDÉS

Könyvelésben jártas, jó írásu, felekkel bánni tudó ügyes elárúsitónót állandó alkalmazásra keresünk. Kereskedelmi iskolát végzetek, németül tudók előnyben. Személyes bemutatkozás f. hó 14-én délelőtt. Singer varrógép rt. Piac u. 79. 4393

Pénzbeszedők és nők azonnali belépésre felvétetnek. Cim a kiadóhivatalban. 4388

Lapkihordó asszonyok felvétetnek a kiadóban.

Élelmes süteményelárúsitóknak felvétetnek. Farkas, Pásti u. 6. 4339

Ügyes varróleány felvétetik. Piac u. 42., földszint. 4348

Tanulóányokat vesz fel a Markovits Irén varroda, Hunyadi utca 8. 4344

Mindenes főzőnő jó bizonyítvánnyal 15-ére felvétetik. Széchenyi u. 28., utcai lakás. 4390

Megbízható bejárónót azonnal felveszek Deutsch, Piac u. 58., - 3. lépcső, I. em. 23. ajtó. 4376

Rikkancsok fizetéssel és jutalékkal felvétetnek a kiadóban.

Jóbb nő elmenne házvezetőnőnek esetleg beteg mellé vidékre is. Mike Erzsébet, Debrecen, Csapóker, Kurucz u. 50. 129

Varrónő felső férfinag varráshoz - házhoz kerestetik. Péterfia 15. 131

Több évi irodai gyakorlattal gép- és gyorsíró állást keres. Cim a kiadóban. 114

Sodronykerítések legújanyosabb beszeresethők Neubauernél, Kétmalom utca 4.

Középkoru özvegyasszony elmenne kedves gyermek mellé idősebb párhoz, vagy magánoshoz, megkeresés „Megbízható” jellegre.

AJÁNLAT

Burgonya 5 pengő mázsánként és, főtt burgonya hulladék kapható sertésnek, ugyanott kifutófiu felvétetik. Burgonyazúzó üzem, Péterfia 8. 126

Takarékosági könyvecskéivel készpénz-áron vásárolhat 6 havi részletfizetésre órát, ékszer, ezüstneműt Engel László ezelőtt Lőkovits Arthur és Tsa ékszerésznél, Piac utca 52. szám. Megyeháza mellett. 4367

Férfi kalapok divatos színekben és legjobb formákban 8.- pengő. Frank Imrénél, Arany Bika épület. 1726

Poloskaltást ciángázzal vagy szabadalmazott szerrel felelősséggel vállalom vagy szabadalmazott szerrel felelősséggel vállalom. - Poloskaszer és patkányszer kapható. 8-41. telefont tessék hívni. Kossuth utca 47. Nánássy. 4326

Panama kalapokat szépen tisztít, alakít Csobán. Cserapes u. 16. 1830

Ujabb nagymennyiségű szép bordűrös nyakkendők pazar választékban érkeztek 1.80-tól. Frank Imrénél, Arany Bika épület, főbejárati mellett. 1160

Király kávé mégis a legjobb. Olcsó kiadós, kiválóan zamatos. Vevő előtt pörkölvé, meleg állapotban kapható. - Dégenfeld-tér 11. 64

Férfi és női fehérműveket, mindentéle ágyhuzatokat mérték után, olcsó árban készít Belényesyné, Darabos-utca 53. 4-ik ajtó. 9903

Sajátgyártmányu bőrkeztők árban, minőségben utólérhetetlen. - Keztyűüzem, Kossuth 58., keresztlépcső. 59

Fajborok saját termései édes magasfokú és új iterenként is napi áron. Arany János utca 30. Rázso Gyula utca 2. délután 3-6-ig mindennap. 1132

Dalosversenyre Bőrkeztők szükségletét legolcsóbb árban szerezheti be. Keztyűüzem, - Kossuth 58. 58

Kitűnő szabású férfi fehérművek, sportsapkák, keztük, sétatobok rendkívül olcsón beszerezhetők Frank Imrénél, Arany Bika épület, főbejárati mellett. 1727

Kertipadok, székek, asztalok, össze-csukós vaságyak, mosók, álló ruhafogasok sodronyágybetétek stb. készülnek Ottónál, Rákóczi u. 3. 4722

Stuckatornád 16 filléért kapható Neubauernél, Kétmalom utca 4.

Egy sparheld eladó és foszott toll kapható. Simonffy utca 7., I. emelet. 4400

Kerékpár jókarban levő eladó. Vigkedvű Mihály utca 63., - utolsó ajtó. 1866

Egy cséplőgép Hoffer és Schrantz-féle csépléssel együtt eladó vagy földért elcserélem. Cim a kiadóban. 1861

Eladó egy nagy utazó fürdőkosár és egy nagy koffer. Werbőczy utca 14., földszint. 119

Varrógépek, használtak eladók, esetleg kölcsön is kiadók. Szilágyi, Széchenyi 1. 4372

Ablakok eladók. Széchenyi u. 3. 4375

Férfi öltöny eladó. Piac u. 58. Rattler. 127

Ócska és új téglá eladó a Margit-fürdőben. 4360

Hálóbutor komplett, furnéros, garantált férgmentes részsdrony betéttel vagy nélkül, - továbbá ingaóra és horgany bádóg fürdőkád eladó. - Dózsa utca 12-b. 97

Eladó ajtó és ablakok, ajtószárny és kölépcső. Leány u. 4. 630

Azonnal eladó 1000 darab ócska cserép és deszka, lécz, faanyag. Értekezni lehet Apaffy utca 32. alatt. 4302

Sodronyágybetétek legjobb minőségben kaphatók Neubauernél, Kétmalom utca 4.